

Amicul Şcoalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului şcolar, al Comitetului şcolar judeţean
şi al Asociaţiei învăţătorilor din judeţul Alba.

Apare săptămânal cu excepţia lunilor Iulie—August.

UN NUMĂR 3 LEI.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIŞIU

COLABORATORI:

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Breazu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringearu
A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele şcolare şi
partic. 180 lei. Redacţia şi Administraţia la Aiud strada Unirii 46.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Despre coeducaţie.

Pregătirea copilului pentru viaţa de mai târziu, pentru viaţa de matur, este astăzi încredinţată şcoalei care — pentru îndeplinirea acestei opere — are lipsă şi de ajutorul familiei. Trebuie să cunoaştem însă că, în educaţia unui copil, familia joacă un rol de o însemnătate covârşitoare. Familia pune întotdeauna piatra fundamentală a acestui mare edificiu, rămânând ca de la o anumită vârstă să-i vină în ajutor şcoala şi împreună să clădească mai departe. Aşa ar trebui să fie. Dar câte sunt familiile acele care pregătesc terenul şi aduc după cum ar trebui un folos real şcoalei? Câte sunt familiile care într'adevăr sunt conştiente de menirea lor şi procedează aşa cum ar trebui? Câţi copii dintre cei cari vin la şcoală pentru prima dată, dau dovadă de o intervenţie înţeleaptă a familiei în educaţia lor şi câţi nu vin de acasă cu diferite deprinderi urâte, dând dovadă de nepriceperea familiei? Iată deci cum rămâne această sarcină atât de delicată exclusiv în sarcina şcoalei.

Pentru că nu urmăresc ca în acest articol să dezvolt rolul familiei în educație, nici legătura dintre familie și școală, socotesc că ar fi suficientă schițarea de mai sus și merg mai departe.

Educația și instrucția — în școală — se începe la vârsta de 7 ani și ține — după cum elevul a putut să imaginezeze la reguli și date — până la 14 ani, sau chiar 16 ani împliniți. Copilul nu rămâne același de la 7—14 ani. Schimbările fiziologice prin care trece, determină marile schimbări sufletești. Două sunt epocile prin care trece în acest timp.

Prima e de la 7—12 ani. Această epocă este a doua copilărie. Nu voi insistă prea mult asupra ei. Voi spune numai că e cea mai frumoasă vârstă a dezvoltării și se observă încontinuu numai progres.

Deodată din liniștit și ascultător cum este, copilul se schimbă. Îl vezi când indispus, când supărăcios, când nestatornic. Schimbările la început sunt mai mici, căci sunt numai simptomele vârstei celei mai critice care este pubertatea și care este a două epocă prin care trece copilul. Vârsta aceasta e cea mai critică atât în viața băieților cât și în a fetelor.

„In epoca pubertății — spune C. Narly — esențe nouă încep să agite trupul, gânduri nouă încep să frământă mintea, iar sufletul, inima fragedă și entuziastă este chinuită de sentimente delicate și nebănuite“.

Ce se mai întâmplă când o parte bună din elevii noștrii se găsesc în această criză? Au terminat cursul primar și vor urmă cursul suplimentar. Acum, în afară de schimbările ce se observă în sufletul și organismul lor, mai văd și o schimbare exterioară. Nu mai sunt lăsați ca până aci la un loc băeții cu fetele ci sunt separați, ba ceva mai mult, nu mai vin la școală decât la ore deosebite.

E bun sau nu acest procedeu ce-l întrebuițăm? Influențează el în bine sau în rău asupra copilului? Cred că mai mult în rău. Prin acest fel de a proceda, nu vom face altceva decât să mărim criza în care se găsește copilul. Intre gândurile cu care mintea lui se

frământă, unul dintre cele mai de seamă va fi și aceasta: „Dece ne-a despărțit de fete?” Tot același va fi și la fete.

Am avut ocazia să observ că mai mult își găsesc de vorbă, de joacă și de lucru băieții și fetele din cursul complementar atunci când sunt separați, decât atunci când sunt la un loc. Orice măsuri luate — să nu vorbească băieții cu fetele — vor fi inutile.

Nu vor vorbi și nu se vor juca la școală — pentru că le este interzis sau de teama pedepsei — dar ce vor face pe stradă și acasă? Răul acum se dublează, căci facem din ei niște fățarnici. Cam acestea ar fi rezultatele separației.

Cu totul, altfel este dacă se continuă coeducația și în cursul complementar. Prin coeducație, fetele devin mai serioase, iar băieții mai temperați în apucăturile lor, mai delicați. Adolphe Ferrière în lucrarea sa „Educația în familie” recomandă a se pune copiii cât mai de curând în clase coeducative. „Pentru partea serioasă a vieții — spune autorul — pentru pregătirea la căsătorie, este de mare importanță ca băieții și fetele să se fi deprins unii cu alții **în toate vârstele**”. Coeducația înlătură romantismul în nori, necunoașterea reciprocă și îndrăgostirile fulgerătoare, dezastruoase, care rezultă câteodată din această necunoaștere reciprocă.”

Celor de părere contrarie, le voi da exemplul următor:

La orfelinatul evanghelic din Vienă sunt crescuți la un loc băieți și fete până la vârsta de 20 ani. Au separate numai baia și dormitoarele. Legăturile dintre băieți și fete sunt absolut frățești. Rezultatul a fost că în timp de 12 ani, nu numai că între pensionarii acestui orfelinat n'au existat legături condamnabile, dar n'a fost nici măcar o logodnă.

Iată ceea ce mă determină a fi de părerea să se continue educația în cursul complementar.

Gh. I. Popescu.

* Vezi „Educația și Ideal” de C. Nariy pag. 189.

Creiați școlii active condițiile dezvoltării ei integrale.

XX.

Cunoaștem însemnătatea pietrii din capul unghiului, dela temelia pe care școala primară trebuie s-o pună clădirii sufletului, pentru asigurarea trăinicieii lui. Dreptaceea ne vom da toată silința, ca ea să se așeze bine și la locul ei.

Avem în Plan un material de împărțit copiilor, ca ei să'l asimileze în bune deprinderi, cari să le formeze sufletul. Le împărțim idei alese, din cari să nască sentimentul, interesul și voința, baza caracterului religios-moral.

Mai n'ainte de predarea lecțiunii, pregătim sufletele pentru materialul nou. Terminată lecțiunea, cerem să ni se deie seama despre cele predate. Pe urma examinărilor, constatăm, că unii elevi își știu da bine seama de materialul predat, alții îndeajuns, unii slăbuț, iar alții de tot slab. Dar pot fi luate răspunsurile bune, drept bune indicii, că sămânța noastră a căzut la loc bun și implicite, că ceace am sămănat, vom și secera? Experiința ne dovedește contrarul. Poate copilul să primească cu mintea oricât de multe cunoștințe, acelea sunt totuși un material mort. Omul, care nu are nimic decât aceste cunoștințe, nu este, zice Carlyle, decât o păreche de ochilari, la spatele cărora nu sunt ochi.

Ca acele cunoștințe se fie folositoare elevilor ei trebuie să vadă prin ele, să simtă. Prin urmare nu răspunsurile să ne fie ținta noastră, ci prin mijlocirea cunoștințelor predate, să căutăm a desvolta mai mult sentimentul. Sentimentul stăpânește sufletul. El dă viață cunoștințelor.

Dar sentimentul nu se poate octroa, ci se poate numai sădi în suflete, prin mijlocirea cunoștințelor ce le predăm, dacă acelea sunt bine alese și bine împărțite.

Dintre noianul de cunoștințe folositoare vieții, o deosebită atențiunea trebuie dată acelor, cari sunt deopotrivă folositoare pentru toți oamenii.

Sentimentul, în care ca părți intrinseci, să se cuprindă frica de Dumnezeu, iubirea deaproapelui, dreptatea, mila, setea de muncă și de știință, acela este de aceeași importanță pentru toți. Pentru dezvoltarea acestui sentiment, nu sunt de lipsă multe cunoștințe, dar e strict necesar, ca ceace se predă, să se predeie cu suflet și temeinic.

Vieța are lipsă de oameni întregi trupește și sufletește, de gândiri curate, sănătoase, și nu de ființe supraincârcate cu cunoștințe seci, de suflete obosite.

Convingerea, mobilul omului activ, se întemeiază nu numai pe știință, ci și pe credință. Știința este și va fi mărginită, iar omul fără credință, nedumerit sceptic, se clatină, pentru că n'are convingerea pe care i-o poate da și credința, care să-i deie viață, să-l însuflețească, să-l oțeliască să-l facă constant și rezolut.

Natura pururea deschisă, cu întocmirile minunate din ea, ne demonstrează într'una existența unei ordine superioare în lume — pe Dumnezeu în ea, — lucru care trebuie făcut să se vadă.

Învățătorul adevărat își va da seama, că orele de Religie, trebuie să fie orele soarelui care să lumineze sufletele și să încălzească inimile. Nu va uita nici un moment, că sufletele morale — creștine se pot forma și desvolta numai în lumina cunoștințelor cristalizate în Isus Christos. În aceasta lumină vom prelucra și preda materialul religios așa, încât elevul din fiecare lecție să-și stoarcă părțica necesară la plămădirea conștiinței lui.

Eliminați luxul din învățământ, dați-i aceluia mai mult conținut și mai puțină formă. Preferiți învățământul, care ne oferă mai multe vederi și mai puține amănunte, eliminați ce-i sec ce nu dă un înțeles vieții. Preferiți spontaneitățile creatoare, exploataându-le pe acelea în folosul vieții adevărate. Sustineți echilibrul între obiectele de învățământ, pentru că numai un învățământ bine echilibrat, armonios, poate da o cultură solidă, unitară, nobilă. Dați elevilor toată posibilitatea, ca ei să-și poată zidi în sufletul lor o biserică, un altar al iubirii adevărate, în care ei oridecâteori coborând, să simtă mângâierea creștină, duhul universal și *pulsul unui mare rost*.

Sebeșel, la 27 Ianuarie 1930.

Alexandru Duplea
învățător

O lună de școale activă.

(în anul I. de școală)

Intr'unul din articolele precedente scriam, că școala activă se bazează, în primul rând pe o *concentrațiune puternică a spiritului* în al doilea rând pe *mâna*, care execută unele lucrări — dexteritățile — cari vor sta în strânsă legătură cu materia obiectelor teoretice.

E un lucru din cale afară de greu acesta. Totuși pe lângă unele efortări am putea ajunge acolo ca cel puțin, să realizăm în parte — dacă nu în întregime — acest principiu.

De ce n'am încerca, ca după o oră de intuiție, în care am vorbit despre măr, în ora de modelaj să-l modelăm, în cea de desemn să-l și desemnăm, iar în ora de citire să citim despre el.

De ce n'am putea ca după o oră de intuiție, în care am vorbit despre pisică, în cea următoare de memorizare să facem poezioara „Pisicuța” (deși e fabricată, — sunt contra fabricațiilor) iar în cea de cant s'o cântăm.

În felul acesta am realiza o *concentrațiune parțială*, în tot cazul însă mai de valoare, decât când am lua fiecare obiect de învățământ separat necăutând firul ce-l poate lega de altul.

În cele următoare mă voi încerca s'arăt în liniamente generale cum înțeleg eu școala activă. Iar scopul acesta iau luna Octombrie în anul I de școală:

Material de concentrațiune: povestea „Fata bărbată și fata leneșă” de P. Ispirescu.

I. Religione:

a) *Poveste*: Fata bărbată și fata leneșă.

b) *Partea etică*: *Fata unchiașului*: harnică, cuminte, ascultătoare, miloasă, bună gospodină, modestă, recunoscătoare.

Fata babei: leneșă, iubitoare de petreceri, nemiloasă, neascultătoare, obraznică nerecunoscătoare.

c) *Morala*: Cum ți-e lucrul așa-i și plata.

II. *Intuiție*: Familia: tată, mamă, surori, frați, tată vitreg, mamă vitregă; para, mărul, alte poame. Cuptorul, pâinea, face-rea ei. Casa sștei Vineri; casa părintească.

III. *Modelaj*: Pară, măr, alte poame, ou, cuib cu ouă, nucă, pâine.

IV. *Desemn*: Măr, pară, ou; casă simplă, mobile din casă; pui, etc.

V. *Scris-celil*: Fata în drumul său dă peste un cioban cu oi. În pădure vede un cuib cu un ou. Oul era de cuc. Unde era parul eră și un nuc. Tractarea cuvintelor normale; oi, ou, cuc, nuc.

VI. *Aritmetică*: Operațiuni în cadrul numerilor 1—6 cu mere, pere, nuci, ouă, pâini pe cari învățătorul le are la îndemână, căci a lucrat și la modelaj.

VII. *Memorizare*: Puii mamei și-ai mătușii din poveste. „Dragă băiețele”, „O săraca oaia blândă”.

VIII. *Cânt*: Poeziile învățate în ora de memorizare se vor cânta în orele de cânt.

Și acum să facem la finele lunei o excursie prin materialul ce l-am parcurs, începând de orișunde, înțeleg dela orișicare materie și vom vedea, că spiritul elevului a rămas *unitar*. Cunoștințele nu sunt împrăștiate în cele 4 vânturi.

Eu așa începe așa: „Cum ți-e lucrul așa-i și plata”. Unde am învățat noi aceste vorbe? La „fata, bărbată și fata, leneșă”. Cum era una, cum cealaltă? Voi cu cine din ele ați vrea să

fiți? Ce a văzut Ileana în pădure? Un cuib de *cuc*. Ia căutați în carte să citim la *cuc*. Acum haideți să socotim cu cuiburile cucului, cu ouăle, merele, perele etc. Acum să și cântăm: „Dragă băiețele” etc.

Nu-i așa că *unilatea conștiinței* a rămas nealterată? Cunoștințele câștigate de elevi în această lună formează *un ce întreg. Spiritul și mâna copilului au fost active.*

Planul acesta știțial pentru o lună de zile nu e însă suficient. El ar trebui prelucrat mai amănunțit: după săptămâni, ba după ore chiar.

După terminarea lui pe ore ar urma munca cea mai grea: Expunerea întregului material într'o carte, ca să cuprindă povestea, pe note cântarea, memorizarea, ba chiar și modelajul și desenul, ca astfel toți câți ar pune mâna pe o astfel de carte, să fie deplin orientați.

În felul acesta înțeleg eu școala activă.

V. Zdrenghea
inv. dir.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiințios de către cei vizați.

No. 557—1930

Obiect: *Iarăși amenzile școlare.*

În conformitate cu ordinul On. Minister al Instrucțiunii No. 20841—1930 atragem din nou atențiunea asupra circularii privitoare la amenzile școlare, care nu este respectată, deși a fost adusa la cunoștiința tuturor, în repetate rânduri. Se semnalează Ministerului cazuri, unde, asupra unei populațiuni sărăcită de secetă, sau alte împrejurări, unii învățători aplică, în mod intenționat, cu anumit scop amenzi sălbatice pentru a provoca populațiunea.

Se aduce la cunoștiință, că cei ce vor proceda de azi înainte în acest fel, nerespectând instrucțiunile date prin circulară, vor fi pedepsiți exemplar.

No. 572—1930

Obiect: *În chestia corespondenței.*

Punem în vedere tuturor că de câte ori trimit biroului nostru vre-un pachet postal să nu uite a plăti la predarea lui și *taxa de ridicare*. Asemenea în ori ce chestie particulară, la care se așteaptă răspuns, să ni-se trimită și timbrele postale necesare, deoarece biroul nostru nu poate achita astfel de taxe.

Revizor, M. Sasu,

ȘTIRI.

* *Sperăm, că statele de plată de pe lunile Ianuarie- Februarie a. c. se vor ordona până la sfârșitul acestei săptămâni. Nu mai să nu dăm de cealaltă belea: „Lipsa de numerar la percepții!!“*

* Examenele de definitivat pentru învățători care urmau să se țină la 1 Martie, se amână pentru data de 1 Aprilie c.

Inspectoratele școlare fiind obligate a înainta ministerului instrucțiunii tablourile candidaților înscriși la acest examen, până la 1 Martie a. c.

* Abonamentul revistei și taxele pentru societatea de ajutorare se vor achita necondiționat cu ocazia ridicării salariilor de pe aceste două luni din urmă.

Societatea de ajutorare

confirma primirea următoarelor sume: 1. Elisabeta Achim născ. Pop 350 lei, 2. Aurel Pop 200 lei, 3. Ioan Lucaciu 200 lei, 4. Veturia Grozea 100 lei.

Poșta Administrației

Dș. Veturia Grozea în Sebeș. Am primit 150 lei abon. pe 1930.

Poșta Redacției

Dlui **P. Gh.** în **M.** Articolul se publică cu mici modificări. El a fost bine venit, fiindcă atinge o chestie actuală de mare importanță. Ar fi bine să ia parte la discuție și alți colegi învățători. Vă mulțumim pentru interesul ce ne purtați.

